

ВЛАСНИК ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У
20. Јула 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Поп и врана.

По наслову који суди,
 Тај ће мислит' басна да је
 Зато ваља напред рећи:
 Није басна, истина је.
 У Негдинци живи попа
 — Хајд' нека се зове Лака —
 Он је им'о једног петла
 И неколко кокошака.
 Кок'це су му плодне биле,
 Носиле су врло ревно,
 Свака ј' од њих своје попи
 Снела јаје јежедневно.
 Ал шта бива са ти јаји?
 Ви мислите поп се части.
 Он ни једно није пој'о,
 Ни ровито, ни на масти.
 Саме љуске остале су
 Од толиких јаја попи,
 У љускама што је било
 Све то нека врана попи.
 Кока снесе, врана кљуцне,
 Испије га да одлети.
 То једанпут попа спази;
 Чекај, врано, пресешће ти!
 То је попи мучно било
 Ко и сваком што би газди,
 Елем мисли и премишља
 Како мзду да одмазди;
 Зато прво хтеде знати
 Има-л врана гњездо своје;
 Свјачески га имат' мора,
 Јест' има га, ал где јој је?
 И наш попа, у свом гњеву,
 Донде није им'о мира
 Догод није наш'о гњездо
 Своје вране, свог вампира.

А у гњезду беху јаја
 Што их врана скоро снела,
 И та јаја, као мати,
 Волети је већ почела. —
 У освети сви смо слаби;
 Који човек нема жучи?!
 Па и попа јаја зграби,
 Однесе их својој кући.
 У врелу их воду гура:
 „Кувајте се!“ тако рече,
 Па скувана јаја опет
 У вранино гњездо меће.
 Ал и врану, ма да ј' црна,
 Материнска љубав жеже,
 Те на јаја своја седа
 Мале вране да излеже.
 Седи дуго, дуго, дуго,
 Месец, и два, и три дана;
 Завирује: ту су јаја, —
 Ал до беса, камо врана?!
 Седи, седи, — а од муке
 Грознице ју често тресу;
 Забринута главом маше,
 Све се боји: манђије су!
 А наш попа свако вече
 Туд пролази тијо, тијо, —
 Сав је блажен кад погледи
 Како ј' врану на садио.
 К'о што рекох већ једанпут,
 У освети сви смо слаби;
 Кадгод прође, попа шапне:
 Тако, тако, враг ти баби!“

* * *

Ова песма за вас, људе,
 Само мало шале има;
 Ал за вране наук носи:
 Да с' не шале с поповима.

Титулус зеванди

Јавна предавања

XV.

О носу.

Поштовано сабраније! Ову сам тему изабрао ради commodитета и мога и вашег. Јер нам ваља само да бацимо поглед, — ал не треба ни да га бацамо, само да га пустимо малко да промили, и таки ћемо се наћи на висини, на врхунцу нашега предмета. Да сам изабрао какав удаљенији предмет, ви ме сви не би могли ни пратити, јер има људи, који не виде даље од носа; елем за њих је нос једини предмет, који могу подвргнути ближем посматрању. Особито за нас аустро-угарске Србе говори се у Пешти и у Загребу, да ми не видимо даље од носа. Е, ал кад узмемо да је нама све у носу, што би требало да нам је далеко, да нам је у носу и пештанска и загребачка политик(в)а од Андрашија и Тисе па све до Старчевића и Обзорове денунцијације, и Недељне лисичарије, и порције и егзекуције, комуналне школе, и некомунални предлози за амнестије и т. д. — кад је то нама све у носу — онда нашто и да видимо даље од носа, кад и тако видимо и сувише. (Но из тога несљедује да ни пештанска ни загребачка господа не би имала узрока погледати даље од носа).

Из овга би човек могао судити да су наши носеви највећи на свету. Ал није тако. Јер има носева, којима смо опет ми, заједно са нашим, толике ствари обимајућим носевима у носу. А ти носатији су опет другима, још носатијима у носу. Ко ће кога пре, кад, где и куд изкијати, то је питање више међународне кијавице, која се зове историјом света и образованости људске.

Да је нос нешто више него н. пр. и сама правда, то нам сведоче многи стари владоци, који нису никад своје манифесте почињали са: „Правда деји грација!“ него увек са: Нос деји грација!“ Народи су бечили очи, јер су из (у државној штампарији печатаног) катихизиса учили да „свјак дар совершен с више јест ходјај!“ Али кад су приметили, да се међу званичницима, бирократима, ни најмањи канцелиста не радује томе кад „добие нос“ од горе; шта више да некеме су другови пркосе: „Добие си нос! — Добие си нос!“ онда наравно да су акције носева почеле приметно опадати.

Нос се уопште не да ни с чим сравнити (јер то врло боли), али ипак доста је налик на неки парламенат, и то не само зато што шмрка много бурмута, већ и зато, што има две коморе. (Те коморе нису коморе за дрва, макар да се ограда њихова зове носдрва).

Да се нос увек као нека драгоценост сматрао, то нам показује већ и пословица која вели: Нос у футрол! (у футрол се међу само адићари и друге скупочености).

Једанпут је Снаш Пела ударила свога Гају варјачом по носу; кад је овај на то почео да протестира, она му по своје обичају рече; куш, Гајо, нос у футрол! А кад јој је Гаја приметио да то не може

учинити јер му је нос здраво отекао онда Снаш Пела, да ипак одржи своју праву речу му: А ти футрол у нос!

Наш познати списатељ Н. Н. сам ми је приповедио како његова жена мрзи што он о ручку кад кад новине чита; и чим га види да са новинама у руци за сто седа, она таки примети: Ено га, сад ће опет нос у новине забости! Једанпут Н. Н. заиста пробуши прстом новине и фактично промоли нос кроз њи. Жена је и сад по обичају свом, ал и не гледајући на њега, рекла: Хоћеш ли опет нос у новине забости? У тај мах га погледи и место одговора види заиста кроз званичне новине промољен приватан нос свога мужа (: Ово би вредно било да „Шаливи Астроном“ илустрира, — јер није тако смешно кад се приповеда, као што је смешно било убезекнутој жени кад је промољен нос видеела).

Нос или треба да је подобателан, или нека седи код куће. О малим носевима нећу ни да говорим ништа, јер и не заслужују. Напротив о великим носевима могле би се написати читаве библиотеке. Реците ми само, можетели н. пр. славнога песника Овидијуса представити себи са малим носом. Он са малим носом можда би био Овидијус, али Овидијус Назо никад.

Да су се један муж и жена само зато раставили; што се због својих великих носева нису могли никад пољубити, — то знам да вам је познато, — али зашто Анта Рудић, ма да је свршен јуриста не може нигде ни писаром да постане, то јед-то, да не знате? А то је сасвим проста ствар. Анта је мало кратковид а здраво дугонос а кад седне што да пише а он, мајчин син, што год пером напише то носом избрише. Е па ко може требати таког писара!

Велики носеви, као и велики људи, добивају почасна имена и предикате, таки су предикати н. пр. Фагот, табарка, цијук, патлиџан и т. д.

За носеве се стара и природа и уметност. Нашто цвећу мирис кад га оно не осећа? то је бог све за носеве наше створио. Зашто се праве отколони, милдери, пачули и т. д. — све за наше носеве. Шта више ја држим да се и тај силни рен, који у Мађарској ниче, само зато сади, да се може нама под нос натрти.

А какав појам има народна естетика о нашем данашњем предмету, то се види из ове аксиоме: „Свако лице с носом лепо.“

А сад да вам кажем зашто калуђери кроз нос говоре. Они су (особито у време поста) тога уверења, да није грех оно што иде у уста, већ оно што излази кроз уста. И тако невина шунчица може у уста; а грешне речице, оне не смеју кроз уста, зато се пропуштају кроз мала врата кроз нос, — а то већ није грех. (Наравно да је онда лако доћи у царство небесно!*)

Нос и у пословицама игра велику улогу таке су пословице обично задахнуте пророчанским духом Обраћам вам пажњу на ону утешителну пословицу: „Ко високо диже нос, тај ће скоро ићи

*) Лако је доћи и у Пешту, и у горњу кућу, па се ипак не дође, — а добро би било и тамо коју рећи, ма и кроз нос.

бос.* (Ако је та пословица истинита, ала ће скоро бити јеттини мамуза!)

Ја мислим да сам довољно доказао, да су носеви у великом поштовању код свију изображених и ображених народа. Само се за Црногорце вели, да не показују довољан респект носевима. Но и то је само подло подметање. Јер нађите ми само један случај, да је Црногорац икад одсекао нос себи или своје искреном пријатељу. Хјо богме што су неки те неки остављали своје носеве у црногорским кланцима и богатима, то је њихов малер, — не били забадати своје носеве у црногорске домаће ствари, у њихову слободу и обичаје.

У прочем сваки народ има свј појам о задатку носа. Н. пр. Грци упућују свој нос да рије, — зато га и не зову другчије него „ринос“.

Има и таки људи који веле да време не напредује него да иде натрашке. И то су вам грчки филозофи, јер овако доказују: ко напредује тај има нос напред, а бог времена има нос остраг, дакле иде натрашке. (Хронос.)

Али манимо Грке, они немају добар нос (то се доказало и у последњем рату) — њихов је нос болестан; зато они науку о болестима и не зову другчије него „Носологија.“

А јесте-ли били кад год у Бечу, па јесте-ли слушали песме раскалашних певачица, н. пр.

Нос о ком, нос о ком

Тринкен ист ја ниht ферботен;

или

Нос о ком, нос о ком

Либен ист ја ниht ферботен!

видите, од тога силног: нос о ком, нос о ком! — догази се у носокомијум или српски речено Allgemeines Krankenhaus.

За нашу дечицу је велика срећа што се народи деле по језику а не по носу, — јер би иначе до сада већ зацело изишао законски предлог — али добро је мени и ћутати; ђаво не спава; може се још тако што и догодити, — па би онда рекли да сам ја наслутио.

Но бог и душа ово се моје предавање отегнуло као гладна година, и ви док одете до куће заборавићете половину од онога што сам вам говорио. Ал не марим макар и све друго заборавили, само запамтите ово: да за срећу једнога народа није довољно ако само има добар нос, ту мора бити и народан понос; а кад је томе време, несме фалити ни занос; а просветне цели и друге народне потребе ишту богме и принос. — Амин.

Ст. —

С а в е т

тужним и светоболним душама.

Свет је овај мука жива,

Искушење души, телу;

Нигде нећеш наћи мира

Ни у граду, ни у селу.

Свет је овај тишма, врева,

Чуства наша он не верма.

Благо оном ко се скрије,
Благо-ли си калуђер'ма!

Док си млађан још се бориш,

Ал кад и та снага клоне,

Прислушкујеш како дивно

Самостанска звона звоне.

Свет те гурка, свет те кињи,

Свет те мучи, свет те вређа, —

Ко ти може замерити

Кад окренеш свету леђа!

Јест', окрени свету леђа,

Та не мари ни он за те;

Кад те види презире те;

Кад те хвали превара те!

Јест', терети кад те скуче,

На душу ти падне тмина, —

Ти отиди у намастир

— Па се напи добра вина!

Стармали.

Ашиковање.

І.

Често сам премишљао о томе, за што ми се на тако чудновати начин квари слатко уживање, што га имам, кад год спазим лепу младу девојку. Премишљао сам и премишљао, па сам најзад и престао. А шта ми је и вајде, кад сам себе сама све већма увлачио у злу вољу а до цели никако дошао нисам. На послетку ме је често бављење с тим предметом пребацило у противно осећање, и на место сете, што је имао х, наилазило је на мене неко добро расположење, неки мио ћеф. А то беше и најпаметније, до чега сам могао доћи.

А ко се и не би сневеселио, и чији се живци и не би најзад отупили, кад би имао несрећу, да сваку па и најдивнију мому у оном истом тренутку, кад је гледи телесним очима, својим душевним очима за много година у напред, као старицу, види. Они пуни образчићи — увели и мрки, она румена уста — бледа и смежурапа, онај чио поглед — млак и несигуран, оно ведро чело — пуно ситних бора, она густа коса — седа и ретка, оне пуне груди — упали брежуљци, онај поносити ход — пузав и тром ох, та коме се не би ражалило!

До таквога посматрања дошао сам нехотице и случајно.

Седео сам једном на новосадској агенцији при чаши пива и, чини ми се, нити сам пратио кога, ни чекао, тако само дуга времена ради. Гледећи овамо онамо на путнике, који су чекали горњи пароброд, спазим на оближњем столу две госпе, једну стару и једну младу. Сличност њихова беше највећа, што је можда икад видех, с том разликом, да сам с лица старије госпе прошлост, а с млађе садашњост читати могао. Те две госпе беху мати и кћи, као што сам из разговора разумео.

Млађа госпа беше необично лепа, и на старијој се видели јасни трагови негдашњих лепих црта, али у врло разореном облику, изгледаше поред кћери, као развалина стара поред новог лепог здања. И ето, то ме је навело на мах на оно немило посматрање. У духу сам себи замислио младу госпу — беше још девојка — за неколико година напред, у истоме виду, као њену матер и на мене наиђе сета и туга, што сам се уверио и том приликом, како се све мења што је земно.

Доцније сам од тога терао читав занат. Младе и лепе сам девојке гледао у разним развалинским облицима, шта више, ружне девојке видео сам као лепе старице, којима се матори младићи нежно улагују.

То је противна страна пређашње збиље, то је лакрдија, која ми ту луду манију моју бар некако слади.

По томе, кад бих се хтео удварати којој девојци, морала би она бити неугледна, ружна, ако хоћу. да ми у доцније доба буде угледна и лепа. Па не само у доцније доба, већ одмах, од првога тренутка, јер ја у њојзи гледим већ сад будућу лепу старицу, те бих од првога дана уживао рајске сладости и среће, што ми је љубазница, евентуално жена тако лепа. Услед тога, не бих се смео никад ни приближити лепотици каквој, јер шта је мени хасна од тог, што је лепа, кад у њојзи гледим немилу и ружну стару баку.

Чисто видим у духу, како многа млада а ружна девојка уздахне у себи, шапутајући: ох, кад би се нашло много таквих момака, бар бисмо дошле и ми што пре под капу!

Лепотицама пак није ни бриге, оне се смеју мојој манији и хвале бога, што је за сад само један с таквим душевним очима на свету. Да, оне се смеју и упућују ме, да се само држим ружних девојака, кад су у мојим очима лепе.

Тако је то, лепотице моје, оне и јесу лепе у мојим очима, али само као — старице, а то ћете ми допустити, да ћу се, као врстан члан омладине, држати свога пара, па ма био у будућности и неугледан и ружан, с тим пре, што ни моја коса неће остати свагда тако густа, као што је сад.

У осталом, тиме не намеравам никако изрећи свој назор и своје начело, немојте их се ни држати, то је просто — ашиковање.

Но опет зато немојте, лепотице моје, бити тога убеђена, да ће садашња лепота ваше остати вечита. Упозорићу вас само на песму Хајнеову која, у слабом преводу, вако гласи:

Лето жарко сада пече
На твом лицу убавоме,
А студена зима сече
У твом срцу маленоме.

То ће се већ изменити,
Голубице моја бела!
На лицу ће зиме бити
А у срцу жара врела.

Између моје маније и сигурне будућности леже само неколико годинница, а то су баш оне годиннице, у којима треба употребити време.

К. Р.

Само кад се сете.

Многи од данашњих ђака што се уче у Бечу и Пешти, кад им отац пошаље новаца у писму, кад већ те новце потроше, онда се сете да прочитају очино писмо.

„Баранда“ као тумач.

Узимам си част представити вам госп. „Баранду“ лаћмана у миру, бившег ађутанта и бившег „тумача“ код једног бившег „аудитора“ у сиротој бившој „граници“ и т. д. и т. д.

С овим бих ти најпрељубезњејши читатељу, мог госп. Баранду с целом титулом препоручити могао, да нисам уверен, да ћеш ме пресећи с ускликом:

„Та познајем ја лаћмана Баранду“. Ал вере ми и јесте тако, па ко неће познавати Баранду, и кога он у Банату, Срему и Бачкој још непознаје, можда само оног, што се није још родио, а од манастира овај, што ће се тек зидати.

Елем наш је „Баранда“ — узгред буди речено, још грчки младожења, јер неће никако своју златну слободу да прода, ипак што скоро сваки дан љубавна писма добија. — Беше једном и тумач.

Па како је тумачио? Од прилике ев' овако: Дођу две партаје Срби, код аудитора, а аудитор „немац“, па ни беле српски даклем дај тумача Баранду.

Поче тужитељ, да приповеда, па из почетка ће рећи:

„Молим лепо, да кажем ствар од краја до конца“ Аудитор ће на Баранду: „Но вос сортер“ а Баранда брже боље: „Er will von End bis zum Zwirn erzählen“.

И по тој форми превађа Баранда и следеће овако:

„Дувају у једну тивву“ са „Blasen in ein Kürbis“.

„Иш не праши“ са „mach kein Staub“.

„Тане му гоино“ са „die Bleikugel des Hausvater“.

„Та не цвврај се, него реци са „geh mach keine Ziffern, sondern sag's“.

„Тешко мени по теби“ са „Schwer mir, über dir“.

„Није него ротква.“ са „Nein sondern Rettig“.

„Јованово масло“ са „Jovan's Schmalz“ и т. д. и т. д. тако да се на послетку и самом аудитору дало на чудо тумачење браца „Баранде“ па ће му срдито:

„Sie ich weiss nicht etweder sind die Parteien, oder Sie oder ich, ein Narr“, а мој ти Баранда одма партајама величавствено: „Каже господин аудитор, да сте или ви, или он, (а своју част прећута паметни) луд, зато „хало марш напоље“.

д. п. изврвало.

Стране речи.

Има људи, који имају рђав обичај, да у говору непрестано употребљују стране речи, да би своју високоученост показали. Већином ти људи и не знају људски шта те речи значе, те их врло незгодно и без смисла употребљују.

Тако мој пријатељ Жарко овако ми је ономад приповедао:

„Ономад сам седео с мојим пријатељем на балону (место балкону) и он ми приповедаше, да је добио концесију (м. концесију), да издаје нову газету

(м. газету). Тај мој пријатељ је велики алигатор (м. агитатор) и увек се борио за нашу народну анатомију (м. автономiju). Насловна писмена за те новине дао је већ у Бечу калвинизирати (м. галванизирати), а мени као пријатељу рекао је и то да диспензира (м. диспонира) великом сумом новаца. У посматрању нашега рада биће увек врло шкрофулозан (м. шкрупулосан). Мој пријатељ је ожењен, ал му је жена хисторична (м. хистеријна); доктори су њено стање за неизлечимо декларирали (м. декларирали), ал' ја држим, да се то не може баш апоплектично (м. аподиктично) тврдити“.

Аб.

Страсна недеља.

(Из живота једног грађанина.)

Недеља. — Пре подне ведро и лепо време, после ручка се навуче неки црн облак, те поче олуј и киша, а затим лед падати. У вече стиже глас, да је салаш и виноград сав потучен.

Понедељак. Екзекуција дошла на врат. Трчи, узјамљуј и плати!

Уторник. — Разболеше се три детета од дифтеритиса.

Среда. — Банка, од које имамо 50 акција дошла под конкурс. Акције „три нове пар.“

Четвртак. — Кукурузи се ужегли на тавану и у амбару.

Петак. — Ударила у марву марвена куга.

Субота. Пуница дошла у госте.

Аб.

Абуказемов календар.

Јули.

11. Новосадски магистрат решава да се Дунав, из којег цела варош воду пије, одмакне даље у Фрушку гору, како неби протицао баш поред онога места, где се већ годинама ђубре стоварује и воду кужи.

12. Један репрезентант предлаже, да се једна пливаоница сагради на бари код јовановске цркве и школе — бар се више неби у тој бари деца давила.

13. У „Застави“ пропорукује неко „Кафу од смокава“; према овоме имаћемо скорим и: пиринце од мушмула, бибера од першуна, сочива од шаргарепе, трашка од патлицана и т. д.

14. Један, који је први пут чуо за „Француску комору“, пита, да ли и у тој комори има доста букве и цепаница?

15. Новосадске „Фришефиринице“ шиљу „Стармалом“ своје фотографије.

16. „Стармали“ им обећава, да ће их скорим обесмртити.

17. „Акцијона странка“ („Странка рада“) у Хрватској претвара се у акцијно друштво, јер јој акције највише Чивути покуповаше и шире по земљи.

18. Мати онога Швабе, што му Срби ономад живот избавише из Дунава, после дугог премишљања хтеде дати сиромашном веслару 30 новч. награде.

19. Један психолог рачуна, колико мора онај Шваба вредити, кад га рођена мати цени 30 новч. (нежност материнска обично претерује.).

20. Један брат Хрват доказује, да у Троједници нема неслоге између Срба и Хрвата, јер онде Срба и нема — све их је „Обзор“ већ појео.

Кројачи-варалице.

Неки млад човек седео у крчми при чаши вина, те ће у неком дишпуту рећи: „Сви су кројачи варалице!“ Ту се десио један кројач, односно „шнајдер“, пак ће скочити на ноге лагане и онога младог човека позвати да узме реч натраг. Но кад овај не хтеде своје речи на траг узети, онда ти кројач оде и тужи га суду. Судац је укорео младића због оних речи, а овај се обећа да ће своје речи и доказати само да му оставе времена три недеље дана. Допусти му се и он отиде у дућан, па купи 15 ризи чоје, оде неком кројачу и рече му, да му направи од тих 15 ризи чоје један огртач. Кад је огртач био готов запит младић кројача, да ли је што чоје остало? На што му кројач рече: „Боже мој, како то можете да мислите, та с тешком муком сам истерао огртач, остало је две три крипце — ено их и сад на земљи!“ „Добро“ — рече младић и оде с огртачем другоме кројачу и запит га, да ли му може од тога огртача направити капут. „Зашто не“, одговори кројач. „само морам гледати да ми буде доста материје, биће мало кубуре, ал' изићи ће.“! Капут би готов и на питање, да ли је што преостало материје, насмеја се кројач и рече, да је он још морао једно парче чоје додати да изиђе. Сад наш младић однесе тај капут трећем кројачу и замоли га, да му од тога направи фрак. И ту није ништа преостало, једва је изишао фрак. Младић оде с фракком четвртном швајци и рече му: „Молим да ми од овога фрака начините пруслук“. Пруслук беше готов. „Је ли заостало што материје?“ — „Ни труни, нешто мало крајичака, што их је после шегрт почистио.“ „Добро“. Пруслук се однесе петом швајдеру. „Хоћете л' ми моћи направити од овог пруслука једну капу?“ И капа бијаше готова. „Јели остало што чоје.“ „Ни парченцета, једва сам скрипио капу.“ — С том капом сад оде ти наш млади пријатељ судији и приповеди му, како је та капа начињена од 15 ризи чоје и дода: „Зар дакле немам право кад речем, да су сви кројачи варалице.“

Но судија је био мишљења, да наш младић ипак нема права назвати „све“ кројаче варалицама, то би могао тек онда тврдити, кад би покушао код свију кројача, а догле му се не може дати за право.

С тиме се ова историја свршује, јер незнамо, да ли је млади пријатељ и даље правио своје покушаје и променаде или није.

Мора бити да се окануо ћорава посла.

Ћ и р а. О чему сад пишу највише новине.

С п и р а. О чајничком отпору.

Ћ и р а. А какав је то очајнички отпор?

С п и р а. Ћиро! Да ми ниси правио опасне калембуре, јер знаш да неки људи имају дугачке уши Па нећу да страдам.

Ћ и р а. Е гле! А ја би баш волео да (коме) страдам:

Ћ и р а. Има право Абуказем. И ја сам то приметио. Човек не може у Н. Саду мирно спавати. Јер од два сата у зору већ те почињу узнемиравати.

С п и р а. Па знаш шта ћемо радити, брате Ћиро?

Ћ и р а. А шта брате Спиро.

С п и р а. Ти лези у вече мало раније, па се испави до два сата. А кад си се испавио, онда нека их, нека дудучу колико им драго.

У дућану.

Г о с п а. Који су амрели сада у ово јесење доба најмодернији?

К а л ф а. Ето баш тај, што га држите у руци.

Г о с п а. Јели боја стална, да неће избелити?

К а л ф а. О зацело, милостива, само га не смете на киши носити.

Нов-марш.

За избор вуковарски спрема се као што чујемо народна банда сремски Хрвата из Апатина да им одсвира нову химну: „о ту мајн либер Аугустин“ дер Куко ист хин.“

К о к и ц е.

Волео би знати, да-л ће сада господа Зичи и Вараци променити своје име, или ће га само дати флекпуцери на очишћеније!

Сирмак „Јавор“ обедили га да тера политику, па сад још може и страдати. (Све се бојим за „Недељни лист“, — јер он омет тера белетристику, да неће и он бити што крив.)

Ипак су питоми људи браћа Хрвати у Загребу. Галерија може сто пута викнути: Н е м а С р б а! председник ће је увек опоменути на ред, — а никад на врата.

Знате зашто се трпи извесни доктор у Новосадској болници? Из економски обзира. Јер он уме болесницима тако да загорчи, да им не треба Хинине.

У загребачком сабору догодило се једно чудо. Ево како то „Застава“ јавља: „О закључењу одбору узео је први реч Др. Врбанчић да побије свога предговорника.

За време избора.

Препис брзојавке коју су сремски Хрвати свом пропалом кандидату товарничког срезџ после избора отпавили:

Господин Вожић Климента ур.

Заграб.

Обзорабан.

Честитамо алазатошан што немусите ићи ву Заграб саборара. Изабрали су Др. Пејић ура.

Фекете Имре

сремско Хорват из Сотина

Фаркаш Ђерђ

сремско Хорват из Томпојеваца.

Ћере Пишта

сремско Хорват из Чаковаца

Јозеф Штрасенраубер

сирмише кровот из Швајнфурт

Формалс Свињаревац

За тачност преписа

(М. П.) **Ивша Кукулелековић**

векселресер из Берка.

Са избора товарничког

Председник. Море Грга за кога ти гласаш?

Сремски Хорват: Та рекоше ми за некаковог Клименту из Загреба не знам ни сам како му име.

Није писано.

Једна куварица читала неки роман. Млади газда њезин видећи је где чита запита је: „А ко је писао ту приповетку?“ — „Ви се само швотате са мном — одговори куварица — „зар не видите да то није писано, то је труковано!“

П а б и р ц и.

НЕМА ИЗГЛЕДА. — У жестокој препирци о неком политичном предмету, рећи ће неко своме противнику: „Бре научићу ја тебе памети! — „Ја пак“ одговори овај „држим да тебе никад памети научити нећу моћи“.

ИЗ САФИРА. — Мајмун је полак човека; дакле два мајмуна су читав човек. — Ноје је био први цензор: он је изцедио сок, а љуску бацио публици. — Адам је једини човек, који није плакао кад се родио; ал' за то је плакао кад се оженио. — Шта је то опера? Што би врло лудо било кад би се говорило, те с тога се пева. — Диоген је био највећи филозоф. У вину је као што знамо највећа мудрост, а вино је у бурету, даклем је у бурету највећа мудрост“.

БРАВО! — Уредник неких немачких новина, беше пресуђен на 2. месеца затвора, што је варошког касира, као непоштеног чиновника описао; и тек што сиромаште одседе ариште, а мој ти касир побеже са 10.000 ф. варошког новца. Е ако то није за црћи, пући, па неznam шта је, зато треба сваки да се пази, па тек после учињеног дела, да своје мњење изда. д. п. изврвало.

ТАКО ИМ ТРЕБА! Неки прајски министар, узе једну кућу под кирију, и кад је газдарици, — која беше удовица — своје име рекао, добије за одговор: Молим за опроштење, кад сте ви госп. министар. онда вам немогу моју кућу под кирију дати; јер ја немогу сваке године у мојој кући партаје мењати“. Кам среће, да су сви таки и овде код нас, бар би остали без министара, јер тек ваљда неће нико министровати под ведрим небом; е ал код нас је то другачије, јер ако нема министар кућу, а оно — е а оно друго није слободно рећи, већ мислити.

д. п. изврвало.

Његов брат.

Дође берберин на пијацу да купи дрва, и нађе једна кола дрва, те запита газду: „Пошто су ти та дрва, тако као што стоји?“ — „15 фор.“ одговори продавац. „А ти хајд' терај мојој кући“ заповеди брица. Кад дођоше кући, хоће продавац да истоварује дрва, но берберин не да, него вели он је и кола купио, јер је питао: пошто су дрва, тако као што стоји. Овамо, онамо, пред судију. Судије ће рећи продавцу: „Магарче један, берберин има право, него поскидај с кола шине и све што није дрво, па носи, а кола си продао. Продавац не имаде куд, него тако мораде да учини. После неког времена поведе исти продавац магарца испред кућом онога берберина веже га, па уђе у берберницу. „Пошто ћеш мајсторе обријати мене и мога брата? запита берберина. „Сваки ће платити 5 новчића.“ Седне човек и берберин га обрије. „А сад идем да доведем мога брата.“ Изиђе на улицу, одреши магарца и поведе га у берберницу. „Шта је то?“ повиче берберин. „Ово

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

је мој брат“ одговори човек, „него да га обријеш по погодби за 5 новч.“ Берберин га стаде грдити, што му таку срамоту наноси, да он магарца брије и истера га напоље. Човек оде оном истом судији и рече: „Кад сам пре био код тебе, ти си ми казао да сам „магарац“, а кад сам магарац, онда је ово мој брат, него право је да он њега обрије, као што смо погодили.“ Судија увиди да човек има право и тако берберин мораде магарца за 5 новч. да обрије.

Нови свеци

Мађари и Немци, Мађарице и Немице — људи жене, старо и младо, здраво и болесно из целе Бачке, па чак и из Баната иду с литијама, барјацима и крстовима на Текију цркву да се помоли богу за здравље и спасеније душе своје. Народ гологлав и погнутом главом пун божности корача, а напред иде крст и барјаци и сви скупа певају песме деви Марији. Једна таква гомила побожни Шокаца из Плавна стиже такође јуче амо у Нови Сад, путујући на Текије. Но не знам из којег узрока посвађају се нешто Шокци и разиђу у два табора; један табор се оцепи од другог и с „Језушем“ оду на Текије, а други пак табор остаде без „светитеља“ и не мога даље ићи. У том се десн да баш поред њих прође онај Талијанац, што продаје од гипса разне фигуре већином митологијске слике, музе, богиње, списатеље и т. д. Шокци видећи те фигуре помисле да су то кипови светитеља, те задрже талијанца и купе две фигуре богињу Венеру, музу Мелпомену (мислећи да су Марија Магдалина и огњена), а за тим немачког песника Шилера (мислећи зар да је свети Бона?) и тако одоше на Текију, пуни побожности.

Нека се пази!

— У нашу варош стижу са свију страна многе гомиле људи, шта више и жена певајући сви у глас јавно по улицама, неке живе песме, уз то носећи по сокаци барјаке, а и око вароши их има по читави табори. Већином су Мађари и Немци и сви су се устремили управо у град у Петроварадин.

Шта те гомиле намеравају и шта сад у ово радено доба овуда траже нисмо могли да докучимо.

(Ако сте љубопитљиви можемо вам ствар разјаснити, а уредно вас умирити и бригу вам растерати: то су побожни католици, који с барјацима и песмама иду на Текију цркву да се богу помоле и опет ће си опет мирно вратити својим кућама. Ур.)

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду, а коме је наручнице Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарiju А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врете.

ВЕЛИКА КАТАВАСІА

Садржала је из свѣт
церковног пѣніе воскресног, и њних
разних пѣсни духовних, пѣваема
всѣх годѣ.

Из свѣтких церковних книг
ученикамъ своимъ,
такоже и всѣмъ церковнаг пѣніа лю-
бителемъ учреждаѣ

Георгиј Петровича,

Свѣщенникъ, радѣи катихѣта и наставникъ при сер-
ско-православномъ педагогическомъ заведеніи во св. кр.
градѣ Сѣмборѣ.

ВЪ НОВОМЪ СѢДѢ 1879. годѣ

Изданіемъ и въ типографіи и. Пајевиць.

Цена је кизи 1 фор., а ко на више поручи за
готов новац, добиће највећи књижарски рабат. На-
шим познатим растуривачима кѣига, дајемо радо уз
убичајени рабат у комисију ову кѣигу. Наручбине
ваља слати Штампаріји А. Пајевића у Н. Саду.

Нове кѣиге.

Историја Босанско-Ерцеговачке буне, у свези са
српско и руско-турским ратом. (Штудија за народ и др-
жавнике). Написао Васа Пелагић. Будим-Пешта. Штампа-
рија Виктора Хорњанскога. 1879.

Пут срећнијем животу, или нова наука и нови људи.
Написао Васа Пелагић. Дјело ово посвећује писац пријате-
љима слободе и једнакости, истине и правичности. Будим-
Пешта. Штампаріја Виктора Хорњанскога. 1879.

Узорите бесједе и пјесме. (Одабране умотворине раз-
них писаца. Приредио Васа Пелагић. Будим-Пешта. Штам-
паріја Виктора Хорњанскога. 1879.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОВРОДА.

од 3. маја 1879 почињући до даље наредбе:

Из Новог Сада у Земун сваки дан у пола 5 сата
после подне, осим четвртка.

Из Новог Сада у Тител, средом и суботом у
пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Оршаву понедељником, сре-
дом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Пешту, сваки дан око пола 11
сата пре подне осим недеље.

У Новом Саду 3. маја 1879.

Отправништво.

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

за год. 1880.

ушао је у штампу – што јављамо растуривачима и читачима овога календара.

Излишно је данас трошити много речи у похвалу овога календара, који је за ово пет прош-
лих година у 70,000 примерака распростра по свима крајевима где има Срба.

Ми смо и за идућу годину прегли свом моралном и материјалном снагом да нам „Орао“
буде изврстан садржајем и леп обликом својим. У то име помажу нам први српски књижевници својим
умним прилозима, а илустрације за календар израдили су нам извршне снаге по првим уметничким
заводима у Европи, не мање смо се састарали и за фину, белу артију и укусну штампу.

Цена је „Орлу“ за год 1880. — 50 новч. или 1 динар. Растуривачима дајемо уобичајени рабат.

Изнад „Орла“ полеће и изићиће за који дан као први календар за год. 1880.

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА,

са одабраним поучним и забавним садржајем а ценом од 20 новч. или 2 гроша. Ко поручи исти
за готов новац на више, добија га за 12 новч.

Наручбине на „Орла“ и „Царића“ прима

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ.
као наклада „Орла“ и „Царића“.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА